

Sprawozdanie

z lustracji III Wydziału Rodzinnego i nieletnich w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie sporządzone przez sędziego wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Rzeszowie Barbarę Chłędowską.

Uwagi wstępne

Lustrację przeprowadzono zgodnie z planem zadań nadzorczych na 2023r. i zarządzeniem Prezesa Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 17 kwietnia 2023r. VII W 4103 – 1/23 (w okresie od 16 do 23 czerwca 2023r).

Ostatnia kontrola działalności w/w Wydziału Sądu Rejonowego w Rzeszowie miała miejsce w czerwcu 2022r. i znalazła się w sprawozdaniu z lustracji sporządzonym przez wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Rzeszowie SSO Barbarę Chłędowską (VII W 4103 – 2/22).

Obecna lustracja dotyczy:

Badania terminowości realizacji obowiązku wynikającego z art. 579¹ § 3 k.p.c.

Lustracja dotyczy spraw opiekuńczych, w których postępowanie wykonawcze związane z umieszczeniem małoletnich w pieczy zastępczej toczyło się w czerwcu 2023r.

Sprawy podlegające lustracji:

Kontroli podano akta wszystkich spraw, gdzie wykonywane było na dzień lustracji orzeczenie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej, a przedstawionych do lustracji przez Kierownika sekretariatu lustrowanego Wydziału:

- sygnatura akt Opm: 37/06, 106/06, 89/07, 114/07, 61/08, 39/09, 46/09, 126/09, 135/09, 65/10, 78/10, 94/10, 137/10, 147/10, 20/11, 31/11, 48/11, 89/11, 129/11, 156/11, 31/12, 46/12, 31/13, 91/13, 138/13, 143/13, 146/13, 162/13, 9/14, 23/14, 63/14, 68/14, 83/14, 104/14, 135/14, 168/14, 184/14, 185/14, 190/14, 36/15, 81/15, 109/15, 110/15, 23/16, 62/16, 104/16, 111/16, 5/17, 27/17, 64/17, 100/17, 104/17, 121/17, 135/17, 166/17, 37/18, 70/18, 79/18, 113/18, 136/18, 27/19, 35/19, 74/19, 95/19, 108/19, 119/19, 183/19, 223/19, 6/20, 37/20, 59/20, 81/20, 118/20, 39/21, 45/21, 60/21, 66/21, 75/21, 82/21, 112/21, 131/21, 153/21, 163/21, 168/21, 16/22, 43/22, 78/22, 109/22, 110/22, 118/22, 119/22, 132/22, 162/22, 166/22, 168/22, 176/22, 200/22, 211/22, 222/22, 26/23, 30/23, 34/23, 46/23, 49/23, 78/23, 97/23.

Do kontroli nie przedstawiono akt Opm: 37/18, 126/18, 49/20, 118/22, 73/23, (akta udzielone np. do akt innych spraw toczących się w SR w Rzeszowie i w innych Sądach, do Prokuratury, do OZSS).

Na podstawie kontrolowanych akt **ustalilam, że:**

generalnie prawidłowo wykonywany jest obowiązek okresowej, nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy, oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (rodzinie zastępczej) w celu ustalenia możliwości powrotu dziecka do rodziny. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka Sąd wszczyna też postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 579¹ § 3 k.p.c.).

W trakcie lustracji zwróciłam uwagę w szczególności na to, że:

- do akt wpływają w większości regularnie co 6 miesięcy informacje powiatowego centrum pomocy rodzinie / miejskiego ośrodka pomocy społecznej o funkcjonowaniu rodziny zastępczej oraz oceny co do zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, które są analizowane (brak analizy w aktach, gdzie sprawozdania wpłynęły w czerwcu 2023r. bezpośrednio przed dokonaniem lustracji np. Opm 30/23, bądź w pojedynczych aktach np. Opm 119/22, Opm 119/22, Opm 34/23, zaś w sprawie Opm 146/13 zwrócono o składanie sprawozdań raz do roku),
- informacji w/w nie było w sprawie, w której postanowienie o ograniczeniu władzy rodzicielskiej przez umieszczenie w rodzinie zastępczej zapadło 12 maja 2023r., a sprawę do Opm wpisano w dniu 29 maja 2023r. tj. przed lustracją (Opm 97/23),
- zlecane są w zależności od potrzeb wywiady kuratorom rodzinnym, a wpływające sprawozdania są analizowane i podejmowane są stosowne czynności (np. Opm 126/09, Opm 31/12, Opm 162/13, Opm 108/19, Opm 153/21), choć nie zawsze (np. Opm 139/09, Opm 37/20, Opm 16/22, Opm 30/23, gdzie sprawozdanie wpływa bezpośrednio przed lustracją w czerwcu 2023r.),
- w aktach są aktualne informacje co do sytuacji dzieci (ale też zdarzał się ich brak np. Opm 156/11),
- w niektórych sprawach brak było niezwłocznej reakcji sędziego w sytuacji osiągnięcia przez dziecko pełnoletności (zgodnie z § 304 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej np. Opm: 37/06, 106/06, 89/07, 61/08, 23/14, 81/20, 211/22 lub w sytuacji śmierci dziecka Opm 163/21 – dziecko zmarło 28 marca 2022r., informacja o tym wraz z aktem zgonu wpłynęła w styczniu 2023r, a dopiero 9 czerwca 2023r. wydano stosowne zarządzenia),

W związku jednak z ustaleniami lustracji wskazanymi wyżej w treści sprawozdania należy tylko podkreślić:

- konieczność okresowej, nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy, oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w każdej sprawie, co powinno bezwzględnie wynikać z akt wykonawczych dotyczących tej kategorii spraw (np. z uwagi na kierowanie tych spraw na posiedzenia wykonawcze, z pisemnych adnotacji w aktach o analizie wpływających pism, informacji, ocen, sprawozdań przez pryzmat art. 579¹ k.p.c. i niezwłoczne podejmowanie niezbędnych czynności na podstawie wynikających z nich informacji),

- potrzebę niezwłocznej reakcji sędziego, gdy ustały przyczyny uzasadniające ograniczenie władzy rodzicielskiej (zgodnie z § 304 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej).

Z uwagi na wyniki lustracji nie wnoszę o przeprowadzenie narady polustracyjnej.

Rzeszów 2023.07.14

Barbara Chłędowska
Sędzia Wizytator ds. Rodzinnych i Nieletnich
Sądu Okręgowego w Rzeszowie